

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv. III.37.349/2012/7.szám

A Kúria a Köteles Ügyvédi Iroda (1118 Budapest, Gombóc Z. u. 14., ügyintéző, dr.Köteles György ügyvéd) által képviselt INOTAL Alumíniumfeldolgozó Zrt. (8000 Székesfehérvár, Radványi u. 16.) felperesnek a dr.László Ildikó Katalin ügyvéd (1245 Budapest, Pf. 1036 levelezési címén) által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt a Fővárosi Bíróságon 16.K.34.197/2010. szám alatt megindult és a Fővárosi Ítéltábla 2012. március 21. napján kelt 2. K. 27.574/2011/6. számú jogerős ítéletével befejezett perében a fenti számú jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott helyen és napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.574/2011/10/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állam - külön felhívásra - 1.638.000 (egymillió-hatszázharmincnyolcezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a 2007. március 20. napján kelt adásvételi szerződéssel megszerezte a MAL Magyar Alumínium Termelő és Kereskedelmi Zrt. (a továbbiakban: MAL Zrt.) inotai telephelyéhez tartozó ingatlanok, ingóságok és készletek által képzett vállalkozásrész 100 %-át. Az adásvételi szerződés révén létrejövő tranzakcióhoz - mint vállalkozások összefonódásához - a felperes 2010. április 16. napján kelt kérelmében kérte a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény, (a továbbiakban: Tpv.) VI. fejezetének rendelkezései alapján a gazdasági versenyhivatal engedélyét.

Az alperes vizsgálta az összefonódás résztvevőinek piaci helyzetét, továbbá a tranzakció megvalósulásának körülményeit és az ennek eredményeként meghozott 2010. július 8. napján kelt VJ/O-012/2010. számú határozatában megállapította, hogy a felperes közvetlen irányítást szerzett a MAL inotai termelési egysége felett (Tpv. 23. § /1/ bekezdés b/ pont). Mivel a Tpv. 24. § /1/ bekezdése szerinti feltételek teljesültek, ezért az összefonódáshoz engedély szükséges, amit a Versenytanács a felperesi kérelemnek megfelelően megadott. Megállapította, hogy a felperes a Tpv. 28. § /2/ bekezdésébe ütközően az adásvételi szerződés megkötésétől számított 30 napon belül nem nyújtotta be az engedély iránti kérelmét, ezért a Tpv. 77. § /1/ bekezdés b/ pontját megsértette. Az engedély iránti kérelem benyújtásának határideje 2007. április 19. napja volt, míg a versenyfelügyeleti eljárás megindításának időpontja 2010. április 16. napja, tehát összesen 1092 nap telt el. Ezen időtartam alapulvételével a késedelem miatt kiszabható bírság maximum összege 54.600.000 forint lehetett volna, 50.000 forint összegű napi tétellel számolva. A versenyhatóság határozata 21.pontjában rögzítette, a bírság összegének meghatározásakor figyelemmel volt arra, hogy a felperes bár jelentős késéssel, de eleget tett engedélykérési kötelezettségének, valamint - az összefonódásnak tulajdonítható káros versenyhatások hiányára is tekintettel - az engedélykérésnek tudatos elmulasztása kizárható volt, ezért e fajta súlyosító körülményt nem

vett figyelembe. Mérlegelése eredményeként a Tpvt. 79. §-ának alkalmazásával a felperest 27.300.000 forint bírság megfizetésére kötelezte.

A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát és megváltoztatását, a terhére kiszabott bírság összegének mérséklését vagy mellőzését kérte. Álláspontja szerint az alperes okszerűtlenül határozta meg a bírság mértékét, nem vette figyelembe jogellenes magatartásának hiányát és azt, hogy jogkövető magatartása korrigálta mulasztását. Jelen ügyben csak téves jogértelmezése miatti késedelem róható a terhére, az adózás területén az önellenőrzés esetére alkalmazható késedelmi pótlék számítása szerint meghatározott összegű (489.589 forint) bírságot tartott volna elfogadhatónak.

Az elsőfokú bíróság az alperes határozatát részben megváltoztatta, a felperes terhére kiszabott bírság összegét 10.920.000 forintra mérsékelte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rögzítette, hogy nem vitásan a felperes az összefonódás engedélyezése iránti kérelmét a Tpvt. 28. §-a szerinti törvényi háttérrel, 1092 napos késedelemmel terjesztette elő, ezért az alperes által a Tpvt. 78. és 79. §-ai alkalmazásával a bírság kiszabására jogszerűen került sor. Az alperes határozata 21. pontjában felsorolt szempontokat ugyan helytállóan értékelte, azonban nem kellő súllyal vette figyelembe a felperesi önkéntes jogkövető magatartást, ami az egyébként kiszabható bírság középértékénél lényegesebb alacsonyabb bírság kiszabását indokolná. Erre figyelemmel mérsékelte a bírságösszeget, de ugyanakkor rögzítette azt is, hogy az egyedi önkéntes adókötelezettséget teljesítő önellenőrzéshez kapcsolt késedelmi pótlékszámítás alapulvételével nem határozható meg a bírság összege.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezett, a felperes pedig csatlakozó fellebbezést terjesztett elő. A másodfokú bíróság az alperes fellebbezését alaposnak, a felperes csatlakozó fellebbezését alaptalannak értékelte, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét teljes egészében elutasította.

Ítéletének indokolásában leszögezte, hogy az elsőfokú bíróság feltárta az ügyben irányadó tényállást, a

rendelkezésre álló adatokat a Pp. 206. §-ában foglaltaknak megfelelő értékeléssel okszerű jogi következtetést vont le a bírság alkalmazásának körében, azonban nem értett egyet a bírságösszeg mérséklésével kapcsolatos okfejtéssel.

Kifejtette a másodfokú bíróság, hogy közigazgatási perben a Pp. 339/A. és 339/B. § alapján a támadott határozat meghozatala idejére alkalmazandó jogszabályi rendelkezések és a fennálló megállapított tények alapján végzi el a döntés jogszerűségi felülvizsgálatát a bíróság, nem pedig felülmérlegelést végez. Ennek eredményétől függően érintheti vagy sem a felülvizsgálni kért határozatot, ezen belül a jogkövetkezményekről rendelkező részt is. Azonban önmagában az eljárás hatóság részéről már megjelölt mérlegelési szempont eltérő súlyú értékelése nem eredményezheti a joghátrányként alkalmazott bírság mérséklését. A bíróság a döntés jogszerűségét vizsgálhatja, felülmérlegelést nem végezhet, azt értékelheti, hogy az alperesi határozat bírságra vonatkozó része a jogszabályi előírásoknak megfelel-e. Azt vizsgálnia, hogy a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta-e, az eljárási szabályokat a hatóság betartotta-e, a mérlegelés szempontjai megállapíthatók-e és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik-e.

Minden alapot nélkülözőnek találta a másodfokú bíróság a felperes azon állítását, miszerint az elsőfokú bíróság olyan megállapítást tett, hogy az alperesi mérlegelés okszerűtlen vagy nem felel meg a logikai követelményeknek. Az sem olvasható ki az ítéletből, hogy a Tpv. 78. § /3/ bekezdésében szereplő, értékelendő szempontként megjelölt „jogsértő állapot időtartama” az eset körülményeire figyelemmel nem került értékelésre a bírság mértékét meghatározó tényezőként. A felperes álláspontjával szemben az elsőfokú bíróság ítéletében azt állapította meg, hogy a felperes terhére rótt jogsértés miatt, vele szemben jogszerű és indokolt a bírság kiszabása. Az elsőfokú bíróság az alperes határozatában foglalt mérlegelést nem minősítette jogszerűtlennek, annak összegét azért csökkentette, mert úgy találta, hogy a versenyhatóság a felperesi önkéntes teljesítést nem kellő súllyal vette figyelembe, ezért azt különös nyomatékkaal értékelte. Ugyanakkor nem adta indokát, hogy az egyébként is mindenkivel szemben alapvető elvárásként fennálló, önkéntes jogkövető magatartás - ami nem tekinthető új

mérlegelési szempontnak, hisz ezt a versenyhatóság is egyértelműen figyelembe vette -, miért bír különös jelentőséggel. Ténylegesen, a felperes az alperesi határozatban megjelölt további, a javára figyelembe vehető, a jogkövető magatartást előíró törvényi kötelezettségen túlmutató, enyhítő körülményt nem tárt fel és nem bizonyított (Pp. 164. §) és ilyen adat nem is merült fel, míg e körülmény eltérő súlyú értékelése nem alapozza meg a felülvizsgált határozatban kiszabott bírság mértékének csökkentését.

Emiatt az ítéletábla nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak a bírságösszeg meghatározása körében tett ítéleti érvelésével, ezzel szemben az alperes mérlegelése a Pp. 339/B. §-ában megfogalmazott követelményeket kielégíti és az alperes döntését e körben is kellően megindokolta. Az alperes röviden, de szövegszerűen kiemelte határozata 21. pontjában mindazon szempontokat, melyeket mérlegelésénél számításba vett a bírság összegének meghatározásakor. Egyértelműen értékelte az önkéntes felperesi teljesítést, és ezt rögzítette is. Az alperes ezen túlmenően további mérlegelési szempontokat is számba vett és azokat súlyuknak, nyomatékuknak megfelelően okszerűen értékelte és ennek indokairól a határozatában a szükséges körben számot is adott.

Az ítéletábla megállapítása szerint a felperesnek a másodfokú eljárásban nem volt a bírság kiszabása összefüggésben olyan, a javára értékelhető okfejtése, ami az alperesi mérlegelés okszerűségét cáfolná, míg a versenyhatóság más ügyben hozott döntése nem köti a bíróságot, mert a jelen per tárgya a felperes ügyében hozott határozat. Megjegyezte az ítéletábla, az alperes egyébként magyarázatot is adott arra, miért mellőzte abban az ügyben a szankcionálást. Az adózás területén az önellenőrzés körében alkalmazott késedelmi pótlékszámítással a verseny jogsértés miatti bírság nem határozható meg, mert ezt nem következik a Tpv. 78. és 79. §-a szerinti rendelkezésekből.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő döntés hozatalát, az alperes által kiszabott bírság törlését vagy jelentős mértékben mérséklését, illetve a hatályon kívül helyezés

mellett az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Arra hivatkozott, hogy a Tpv. 78. § /3/ bekezdésében foglalt hét feltétel teljes körű vizsgálata, azok hiánytalan értékelése eredményezheti csak azt, hogy a bírság összegét az alperes jogszerűen alakítsa és kalkulálja. Kifogásolta, az alperes nem vette figyelembe, hogy a felperes - miután felismerte, hogy „10 darab nullát 9-nek számolt” önkéntes jogkövetéssel azonnal bejelentést tett az alperesnél. Az alperes kétszeresen is súlyosító körülményként értékelte a késedelem időtartamát és nem értékelte, hogy a felperes késedelme nem vezetett a verseny veszélyeztetéséhez és nem volt negatív hatása a piac más szereplőire. Az alperes nem volt tekintettel arra sem, hogy a felperes versenytilalmi helyzetbe soha nem került és nem mérlegelte a felperesnek a vele való pozitív együttműködését sem. A felperes felülvizsgálati kérelméhez csatolta Tóth Andrásnak az alperesi Versenytanács elnökének „A GVH bírságkiszabási gyakorlata” című előadás vázlatát. Sérelmezte a felperes a jogerős ítélet eljárásjogilag legfeltűnőbb tévedését is, miszerint a rendelkező részéből kitűnően a Vj-040-023/2010. szám alatti határozatot bírálta el másod fokon, nem pedig a per a tárgyat valójában képező Vj-040-012/2010. számút. Tévedett a jogerős ítélet abban, hogy az alperes egyértelműen értékelte volna a felperesi önkéntes teljesítést, továbbá abban is, hogy ezen túlmenően további mérlegelési szempontokat is számba vett. A határozat 21. pontja csak egy matematikai műveletet rögzít (1092 nap x 50.000 forint = 54.6 millió forint) a 22. pont pedig se arányosítást, se indokolást, se súlyosbítást, se okszerűséget még csak meg sem említi, hanem egy egyszerű, de igen furcsa mondattal zárja le megállapítását. Nevezetesen felsorolja a felperes javára írható körülmények egy részét, és úgy zárja le a mondatot, hogy ezért e fajta súlyosbító körülményt nem kellett figyelembe venni. Ebből azonban nem vezethető le az a megállapítás, hogy a határozat mindenben megfelel a Pp. 339/B és a Tpv. 78. § /3/ bekezdésben rögzített feltételeknek.

A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte a felülvizsgálati kérelem tárgyaláson történő elbírálását.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria álláspontja szerint a másodfokú bíróság megfelelő alapossággal feltárta és rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást és abból az ide vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával helytálló jogi következtetést vont le, azt a Kúria is osztja .

Kiemeli a Kúria, hogy a Pp. 270. § /2/ bekezdése és 272. § /2/ bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás során kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható, a Pp. 275. § /2/ bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben.

A felülvizsgálati kérelem tartalmi elemzése alapján az volt megállapítható, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében - akárcsak folyamatosan a per során - az alperes határozatának jogszerűségét vitatta, elemezte és részletezte. A jogerős ítélettel szemben a Pp. 339/B. §, valamint a Tpv. 78. § /3/ bekezdésének megsértését róta fel, ezért a Kúria a felülvizsgálatot e körben végezhetette el.

A felülvizsgálati kérelemben foglaltak kapcsán a Kúria rámutat a következőkre. A Kúria teljes mértékben egyetértett a jogerős ítéletben a közigazgatási perekben végezhető felülvizsgálat körére és terjedelmére vonatkozó, részletes és megalapozott okfejtéssel, amely összhangban áll a következesen kialakult bírói gyakorlattal. Hangsúlyozza a Kúria, korábbi legfelsőbb bírósági döntésekben is egyértelműen rögzítésre került, hogy a bírságösszeg érintése csak jogszabálysértés következménye lehet. A bíróság saját érvrendszerét nem alakíthat ki a bírságmérték alátámasztásául, mert ez sérti a jogszerűségi felülvizsgálat törvényi követelményét. Amennyiben a bírságösszeg meghatározása tekintetében a bíróság jogszabálysértést nem tud megjelölni, a hatóság mérlegelésének felülmérlegelésére és döntésének - akár pozitív, akár negatív irányú - megváltoztatására nincs jogszerű lehetősége. Az elsőfokú bíróság által megjelölt önkéntes teljesítést az alperes - a felülvizsgált határozat 21. pontjából kitűnően - figyelembe vette és értékelte, erre alapítottan az elsőfokú bíróság részéről

az alperesi határozat megváltoztatása, a maximálisan kiszabható bírságösszeg 20 %-ára való mérséklésével nem volt indokolt.

Helytállóan rögzítette azt a másodfokú bíróság, az elsőfokú eljárásban nem nyert bizonyítást, hogy a bírság kiszabása során az alperes jogszabálysértést követett volna el, valamilyen tényezőt nem vett volna figyelembe mérlegelésekor és az elsőfokú bíróság azt sem állapította meg, hogy okszerűtlenül értékelte volna az önkéntes teljesítést, csak azt az alperestől eltérő mértékben tartotta figyelembe vehetőnek. Kiemelést érdemel, hogy a felperes a perben az alperesi határozatban megjelöltekhez képest további, a javára figyelembe vehető, a jogkövető magatartást előíró törvényi kötelezettségen túlmutató, enyhítő körülményt nem tárt fel, és nem bizonyított, e körülmény eltérő súlyú értékelése pedig nem alapozta meg a felülvizsgálat határozatban kiszabott bírság mértékének csökkentését.

Hangsúlyozza a Kúria, hogy a bírságot minden esetben a jogsértő cselekmény súlyához kell arányosítani, amit az elkövetési magatartás jellege, körülményei határoznak meg. Az alperesi hatóság ennek megfelelően járt el, a bírság kiszabási körülményeket egymással egybevetve értékelte, amely a felülvizsgált alperesi határozat indokolásából ki is derült. A mérlegelési tevékenység minden eleme okszerűen kapcsolódott a jogsértéshez, amellyel arányban álló szankcióként a Tpvt. 79. §-ában meghatározott keretek között maximumhoz képest 50 %-os mértékben kiszabott bírságösszeg eltúlzottnak nem tekinthető, jogszabálysértőnek pedig különösen nem, ezért annak csökkentésére jogszabályi alap és lehetőség nem volt.

Kiemeli azt is a Kúria, alapvetően téves a felperes azon érvelése, hogy egy adott ügyben a Tpvt. 78. § /3/ bekezdésében foglalt valamennyi körülmény értékeléséről számot kell adnia az alperesnek. Bírósági eseti döntéssel megerősített az az alperesi álláspont, miszerint kizárólag azon körülmények értékelése szükséges, amelyek az adott ügyben relevánsak. Mindez különösen igaz a perbeli ügyben történt bírságolás alapját képező összefonódás engedélyezése iránti kérelem késedelme esetén, amikor a jogsértés, mint a bírságolás oka nem a verseny sérelmében, hanem mulasztásban jelentkezett.

A Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 164. § /1/ bekezdése szerint a felperest terhelte a perben annak bizonyítása, hogy az alperes a bírság összegének megállapításakor valamely lényeges körülményt nem értékelt. Ilyen bizonyítást azonban a felperes a perben nem ajánlott fel.

Hangsúlyozza a Kúria, a felperes jogellenes magatartása nem abban áll, hogy az összefonódásnak, annak megtiltására alapot adó káros hatásai lennének, hanem abban, hogy a felperes megsértette a Tpvt. 28. § /2/ bekezdésének azon rendelkezését, mely szerint a kérelmet az összefonódást eredményező szerződés megkötésétől számított 30 napon kell benyújtani. Az összefonódás esetleges káros piaci hatásainak hiánya ezen jogsértés magvalósulásának tényén nem változtat. Megjegyzendő, hogy az összefonódás esetleges káros versenyhatásainak külön jogkövetkezménye van a Tpvt-ben (31. §).

A felperes által hivatkozott „versenytilalmi helyzetbe soha nem került” körülményt az alperes csak a Tpvt.78. § / 3/ bekezdés „a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítása” (visszaesés) kivételével összefüggésben tudta csak értékelni és tette meg, oly módon, hogy a felperes azt kifogásolta, annak hiányát az alperes nem vette figyelembe enyhítő körülményként. A Kúria helytállónak értékelte e körben is a felülvizsgált határozatban kifejtett alperesi álláspontot, mely szerint a visszaesés ugyan súlyosító és így a bírságot növelő körülmény, annak hiánya azonban nem minősülhet enyhítő körülménynek. E helyütt is utal a Kúria olyan bírósági eseti döntésre, amely ezen alperesi álláspontot és hatósági gyakorlatot megerősítette, helyességét alátámasztotta.

Egyetértett a Kúria a jogerős ítéletnek az alperesi állásponttal egyező azon okfejtésével is, hogy önmagában az adatszolgáltatás nem minősül a törvényi kötelezettségen túlmutató olyan enyhítő körülménynek, amely csökkentheti a bírság összegét. Különösen igaz ez az összefonódás engedélyezésére indult eljárásban, amikor a felperesnek nem csak kötelezettsége, de érdeke is az adatszolgáltatás. Ilyen esetben ugyanis a késedelme miatt bírságnál lényegesen fontosabb kérdés számára az

Kfv. III. 37. 349/2012/7. szám

engedélyezés, ami viszont megfelelő adatszolgáltatás hiányában nem is bírálható el.

Megjegyzi a Kúria, hogy a Versenytanács elnökétől származó előadás vázlat, a perbeli ügyben nem volt releváns. Abból kitűnően az előadás témája az alperes által közzétett 1/2012. számú (a Tpv. 11. és 21. §-ához kapcsolódó) ügynevezett antitröszt bírságközlemény, amely 3. pontjában egyértelműen rögzíti, hogy nem érinti a Tpv. 79. §-a alapján az összefonódás engedélyezése iránti kérelem elmulasztása miatt kiszabott bírságot.

Ugyancsak osztotta a Kúria a jogerős ítéletnek a felperes terhére a kiszabott bírság kiugróan magas volta tekintetében kifejtett érvelését (felülvizsgálati kérelem 19. pontja).

Alaptalanul kifogásolta a felperes azt felülvizsgálati kérelmében, hogy a jogerős ítélet nem a keresettel támadott, Vj-040-012/2010. számú határozat felülvizsgálatát végezte el. A jogerős ítélet indokolásából egyértelműen következik, hogy úgy az első, mint a másodfokú bíróság ezen, keresettel támadott határozat jogszerűségét vizsgálta és abban foglalt állást. A felperes által hivatkozott Vj-040-023/2010. szám nem a jogerős ítélet rendelkező részében, hanem annak fejrészében, mint az alperesi hivatkozási szám szerepel, az ügy beazonosítását segítő, technikai, adminisztratív adat, az ügy lényegéhez a közigazgatási perben folytatott felülvizsgálat tárgyát képező határozathoz nincs köze.

Minderre tekintettel a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat nem sértette meg, ezért a Kúria azt is a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült alperesi perköltség megfizetésére a Kúria a felperest a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdés szerint kötelezte.

A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt

Kfv.III.37.349/2012/7.szám

felülvizsgálati eljárási illeték viselésére a felperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § /2/ bekezdése értelmében köteles.

Budapest, 2013. március 27.

Dr. Sperka Kálmán sk. tanácselnök, Dr. Fekete Ildikó sk. előadó bíró, Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk. bíró¹

---

¹ A döntést hozó és az ítéletet aláíró tanács tagjai a Kúria Kfv.III.37.349/2012/10. számú végzésével javítva.